Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2434

12.9.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2434

(2024. gada 11. septembris),

ar ko attiecībā uz tiešo maksājumu intervenču un platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo lauku attīstības intervenču avansa maksājumu apmēru 2024. gadam atkāpjas no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta otrās daļas

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 ([1]), un jo īpaši tās 44. panta 6. punktu,

tā kā:

(1) Piemērojot Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, par tiešo maksājumu intervencēm un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013 ([2]) IV nodaļā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 229/2013 ([3]) IV nodaļā minētajiem pasākumiem dalībvalstis no 16. oktobra līdz 30. novembrim drīkst izmaksāt avansus līdz 50 % apmērā. Piemērojot Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta otrās daļas b) apakšpunktu, par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/2115 ([4]) minētajām platībatkarīgajām un dzīvniekatkarīgajām lauku attīstības intervencēm dalībvalstis līdz 1. decembrim drīkst izmaksāt avansus līdz 75 % apmērā.

(2) Piemērojot Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 6. punktu, ārkārtas apstākļos Komisija pēc dalībvalsts lūguma var pieņemt īstenošanas aktus, ar ko atkāpjas no minētās regulas 44. panta 2. punkta, bet tikai tādā apmērā un uz tādu laiku, kāds noteikti vajadzīgs.

(3) Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2024. gada 15. jūlija sanāksmē dalībvalstis lūdza Komisiju noteikt atkāpi no Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta, lai tām būtu iespēja maksāt lielākus avansus un tādējādi risināt ārkārtas situāciju, kas izveidojusies vairāku nevēlamu notikumu (notiekošais Krievijas iebrukums Ukrainā, Tuvo Austrumu konfliktu sekas, kā arī ekstrēmi laikapstākļu notikumi Centrāleiropā, Dienvideiropā un Austrumeiropā) ārkārtējas sakritības rezultātā. Lauksaimniecības fondu komitejas, Kopējās lauksaimniecības politikas komitejas un Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas 2024. gada 24. jūlija kopsapulcē dalībvalstis apstiprināja, ka lauksaimniecības produktu ražotāji saskaras ar likviditātes problēmām, ko rada izejresursu un lauksaimniecības preču cenas ietekmējošie nevēlami notikumi. Dalībvalstis lūdza Komisiju pieņemt īstenošanas aktus, ar ko atkāpjas no Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta, lai par visām intervencēm un pasākumiem, kuri attiecas uz 2024. pieprasījumu gadu, varētu izmaksāt lielākus avansus.

([1]) OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 228/2013 (2013. gada 13. marts), ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 247/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 229/2013 (2013. gada 13. marts), ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(4) Ir risks, ka patlaban notiekošais Krievijas iebrukums Ukrainā un konflikti Tuvajos Austrumos paildzinās jau esošās grūtības, piemēram, vēl vairāk paaugstinās izejresursu cenas, un turklāt preču starptautiskajā tirdzniecībā radīs jaunus traucējumus, tajā skaitā tirdzniecības plūsmu pārvirzīšanu, kas palielinās jūras pārvadājumu izmaksas un izraisīs kavējumus. Šāda notikumu attīstība un nenoteiktība rada augšupēju spiedienu uz izejresursu cenām. Turklāt šie notikumi izjauc tirdzniecības modeļus un būtiski ietekmē lauksaimniecības preču cenas un lauksaimniecības tirgus.

(5) Izejresursu, piemēram, enerģijas un mēslošanas līdzekļu, cenas joprojām ir ļoti augstas visos lauksaimniecības sektoros. Citu tādu izejresursu kā, piemēram, augu aizsardzības līdzekļu, dzīvnieku ārstēšanas līdzekļu, tehnikas un iepakojuma cenas, ko piemēro lauksaimniekiem un pārtikas ķēdes dalībniekiem, Savienībā ir palielinājušās atbilstoši vispārējai inflācijai. Tomēr lauksaimniecības preču, piemēram, graudaugu un lopbarības, cenas turpina būt salīdzinoši zemas, un tas savukārt samazina lauksaimnieku peļņas normu. Dažās dalībvalstīs situācija ir kļuvusi īpaši sarežģīta, jo izejresursu cenu attiecība pret preču cenām salīdzinājumā ar 2023. gadu tagad ir vēl neizdevīgāka, it īpaši graudaugu un lopbarības ražotājiem.

(6) Turklāt sagaidāms, ka nesenie nelabvēlīgie meteoroloģiskie notikumi – pārmērīgas lietusgāzes, vēlīnas salnas un lokāli plūdi dažos reģionos, ūdens trūkums, kā arī karstuma viļņi vairākās Centrāleiropas, Dienvideiropas un Austrumeiropas daļās – negatīvi ietekmēs kultūraugu ražu.

(7) Šie apstākļi Savienībā strādājošajiem lauksaimniecības produktu ražotājiem, visticamāk, radīs likviditātes problēmas, jo nevēlamie notikumi ietekmē izejresursu un lauksaimniecības preču cenas. Situāciju vēl vairāk pasliktina augstās procentu likmes, kas ir spēkā Eiropas finanšu tirgos. Ņemot vērā šos apstākļus, būtu jāļauj dalībvalstīm par 2024. pieprasījumu gadu izmaksāt lielākus avansus, lai tādējādi risinātu likviditātes problēmas, ar kurām Savienībā strādājošajiem lauksaimniecības produktu ražotājiem, visticamāk, nāksies saskarties.

(8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības fondu komitejas, Kopējās lauksaimniecības politikas komitejas un Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunkta, attiecībā uz 2024. pieprasījumu gadu dalībvalstis par tiešo maksājumu intervencēm, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas II nodaļā, un par pasākumiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 228/2013 IV nodaļā un Regulas (ES) Nr. 229/2013 IV nodaļā, drīkst izmaksāt avansus līdz 70 % apmērā.

2. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/2116 44. panta 2. punkta otrās daļas b) apakšpunkta, attiecībā uz 2024. pieprasījumu gadu dalībvalstis par atbalstu, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas IV nodaļu piešķirts platībatkarīgajām un dzīvniekatkarīgajām lauku attīstības intervencēm, drīkst izmaksāt avansus līdz 85 % apmērā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 11. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN